

(1)

N° 202

N° 202

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
N° 202			
Session de 1932-1933	SEANCE du 18 octobre 1933	VERGADERING van 18 October 1933	Zittingsjaar 1932-1933

PROJET DE LOI

**relatif aux crimes et délits contre la sûreté extérieure
de l'Etat.**

WETSONTWERP

**betreffende de misdaden en wanbedrijven
tegen de uitwendige veiligheid van den Staat.**

EXPOSE DES MOTIFS**MEMORIE VAN TOELICHTING**

MADAME, MESSIEURS,

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Le Gouvernement a l'honneur de soumettre à vos délibérations un projet de loi dont l'objet principal est d'organiser, selon les nécessités révélées par l'expérience, une répression plus complète des crimes et des délits contre la sûreté extérieure de l'Etat. Ses dispositions sont destinées à remplacer les articles 116, 118 à 120*septimo*, 123*bis* et 123*ter* du Code pénal.

Les articles 116 et 118 répriment l'acte de livrer ou de communiquer *méchamment* des objets, plans, écrits, documents ou renseignements dont le secret intéresse la défense du territoire ou la sûreté extérieure de l'Etat, soit à une puissance ennemie ou à toute personne agissant dans l'intérêt d'une puissance ennemie, soit à une puissance étrangère ou à toute personne agissant dans l'intérêt d'une puissance étrangère. Dans leur texte actuel, ils requièrent donc, chez l'auteur du crime, une intention méchante, c'est-à-dire la volonté de nuire à l'Etat, d'où spécial dont la preuve parfois délicate incombe à l'accusation.

Le Gouvernement estime qu'il n'y a pas lieu de subordonner à l'existence prouvée de pareille intention, le châtiment d'actes aussi graves et par eux-mêmes aussi préjudiciables à la nation, et qu'il suffit d'exiger ici le dol général dont le code se contente d'ordinaire, c'est-à-dire que l'auteur, agissant volontairement, ait connu la nature des objets, plans, écrits, documents ou renseignements livrés ou communiqués : c'est ce qu'exprime dans le projet l'adverbe *sciemment*.

Le projet précise, en outre, la portée des textes actuels, en punissant la livraison et la communication partielles ou

De Regeering heeft de eer U een wetsontwerp ter besprekking voor te leggen, dat er hoofdzakelijk naar streeft, volgens de uit de ervaring gebleken behoeften, een doelmatiger bestrijding van de misdaden en de wanbedrijven tegen de uitwendige veiligheid van den Staat te bereiken. De bepalingen van dat ontwerp moeten de artikelen 116, 118 en 120 *septimo*, 123*bis* et 123*ter* van het Wetboek van Strafrecht vervangen.

De artikelen 116 en 118 bestraffen het feit voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten waarvan de geheimhouding van belang is voor de verdediging van het grondgebied of voor de veiligheid van den Staat buitenlands met een kwaad opzet in handen te spelen of te leveren, hetzij aan een vijandelijke mogendheid of aan welken persoon ook die in het belang eener vijandelijke mogendheid handelt, hetzij aan een buitenlandsche mogendheid of aan welken persoon ook die in het belang eener buitenlandsche mogendheid handelt. Volgens den huidigen tekst is het dus noodig dat de dader van de misdaad met een kwaad opzet hebbe gehandeld, dit is met de bedoeling den Staat te schaden, een bijzonder opzet waarvan de -- soms moeilijke -- bewijslast op de beschuldiging rust.

De Regeering is van oordeel dat er geen gronden zijn om de bestrafning van zulke ergé en op zich zelf voor het land zoozeer nadeelige feiten afhankelijk te stellen van het bewijs van het bestaan van een dergelijk inzicht, en dat het valstaat hier het algemeen opzet te vergen dat, volgens het wetboek, gewoonlijk voldoende is, namelijk dat de dader, vrijwillig handelend, heeft geweten welke de aard was van de in handen gespeelde of medegedeelde voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten : dit bedoelt het ontwerp met de woorden *metens en willens*.

Het ontwerp licht daarenboven de betekenis van de thans bestaande teksten nadere toe, door te bepalen dat hij

en reproduction au même titre que la livraison et la communication totales ou en original.

Les deux articles suivants prévoient les livraisons ou communications, faites à une personne non qualifiée pour prendre livraison ou connaissance des objets, plans, écrits, documents ou renseignements dont il s'agit, ainsi que leur reproduction, publication ou divulgation, et le fait de se les procurer ou de les recevoir volontairement, dans quelque intention que ce puisse être, alors qu'on n'a point qualité pour en prendre livraison ou connaissance (art. 119 à 120).

Les articles 120bis et 120ter du projet complètent, sous différents rapports, les articles 120quater et 120quinto du Code pénal; mieux que ceux-ci, ils protégeront, contre toute curiosité suspecte ou seulement indiscrete, l'organisation de la défense nationale. Ils ne réclament, semble-t-il, aucun éclaircissement.

L'article 120quater ne diffère de l'article 120sextu actuel qu'en ce qu'il ajoute aux tentatives assimilées déjà à l'infraction consommée, celle du délit prévu par l'article 120ter du projet, correspondant à l'article 120quinto du Code pénal. Il a paru que la simple tentative de ce délit ne peut pas rester impunie et qu'il convient de l'ériger elle-même en délit, en la frappant des peines prévues pour le fait consummé.

L'article 120quinto du projet remplace l'article 120 actuel : il permettra de réprimer d'une manière plus complète des faits qui, dangereux pour la sécurité extérieure, ne sont dus cependant qu'à la négligence ou à l'inobservation des règlements.

A la différence de plusieurs dispositions actuelles, qui font du « but d'espionnage » tantôt un élément constitutif, tantôt une circonstance aggravante de l'infraction, on remarquera que le projet ne le mentionne nulle part.

Astreindre le ministère public à la recherche et à la preuve de pareil but, c'est, dans bien des cas, l'acculer à des difficultés insurmontables; c'est, en outre, s'exposer à créer sans nécessité des situations scabreuses dont les inconvénients ne sauraient échapper à personne. Aussi, sans se préoccuper des desseins du coupable, des mobiles qui l'ont guidé, de la fin qu'il s'est proposée, des intérêts qu'il a servis, le projet s'attache-t-il à réprimer des actes nettement définis, gravement préjudiciables à l'Etat, et dont la constatation sans plus doit suffire pour justifier l'action — plus ou moins sévère, selon les cas — de la loi pénale.

L'article 120sextu du projet agrave, pour les infractions commises en temps de guerre, les peines établies par les articles précédents. Parmi les crimes qu'il punit de mort, plusieurs en sont déjà punissables. Les autres, soit ceux qui visent les articles 118 et 119, correspondant aux articles 118 et 119 actuels, n'entraînent actuellement que la détention à temps. Encore faut-il noter que l'article 118

die deze voorwerpen gedeeltelijk of in reproductie in handen speelt of mededeelt zoowel gestraft wordt als hij die ze geheel of in het origineel in handen speelt of mededeelt.

De twee volgende artikelen bestraffen het ter handstellen of mededeelen van voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten aan een persoon die niet bevoegd is om daarvan ontvangst of kennis te nemen, het afdrukken, openbaar of ruchtbaar maken daarvan, alsmede het feit ze zich met gelijk welk oogmerk, aan te schaffen of ze vrijwillig in ontvangst te nemen, terwijl men onbevoegd is om er ontvangst of kennis van te nemen (artt. 119 en 120).

De artikelen 120bis en 120ter van het ontwerp vullen de artikelen 120quater en 120quinto van het Wetboek van Strafrecht onder verschillende opzichten aan; beter dan deze artikelen zullen zij 's lands verdediging beveiligen tegen ieder verdachte of zelfs maar indiscrete nieuwsgierigheid. Zij vergen blijkbaar geen verdere toelichting.

Artikel 120quater verschilt slechts hierin van het tegenwoordig artikel 120sextu, dat het aan de reeds niet een voltrokken misdrijf gelijkgestelde pogingen, het wanbedrijf toevoegt, voorzien bij artikel 120ter van het ontwerp dat overeenstemt met artikel 120quinto van het Wetboek van Strafrecht. Het kwam voor dat de eenvoudige poging tot dat wanbedrijf, niet ongestraft mag blijven, en dat van die poging ook een wanbedrijf dient gemaakt, door ze strafbaar te stellen met de straffen, die voor het voltrokken feit voorzien zijn.

Artikel 120quinto van het ontwerp vervangt het tegenwoordig artikel 120; het laat een meer afdoende bestraffing toe van feiten die wel gevvaarlijk zijn voor de veiligheid buitenlands, maar toch slechts aan nalatigheid of aan de niet-naleving van de verordeningen te wijten zijn.

Men zal opmerken dat het ontwerp nergens melding maakt van het « oogmerk om te spionneren »; hierin verschilt het van verscheidene thans geldende bepalingen waarin het oogmerk om te spionneren nu eens een bestanddeel, dan weer een verzwarende omstandigheid van het misdrijf is.

Indien het Openbaar Ministerie gedwongen wordt het bewijs van dat oogmerk op te sporen en te leveren, zal het in menig geval voor onoverkomelijke hinderpalen staan; bovendien ontstaat het gevaar dat netelige toestanden in het leven worden geroepen, waarvan de bewaaren niemand zullen ontgaan. Het ontwerp houdt dan ook geen rekening met het inzicht van den schuldige, met de bewegredenen die hem hebben geleid, met het doel dat hij zich voorgesteld heeft, met de belangen die hij gediend heeft: alleen streeft het er naar daden te bestraffen die nauwkeurig bepaald zijn, hoogst schadelijk zijn voor den Staat, en waarvan de vaststelling alleen voldoende moet zijn om een, volgens de gevallen, min of meer doortastend ingrijpen van de strafwet te wettigen.

Bij artikel 120sextu van het ontwerp, worden, voor de in oorlogstijd begane misdrijven, de bij de vorige artikelen gestelde straffen verwaard. Van de misdaden die er met den dood gestraft worden, zijn nu reeds verschillende daarmede strafbaar. De andere, deze namelijk bedoeld bij de artikelen 118 en 119, die overeenkomen met de huidige artikelen 118 en 119, worden thans slechts met tijdelijke hechtenis gestraft. Daarenboven, dient opgemerkt dat

actuel; qui porte contre certaines catégories de coupables la détention extraordinaire, néglige de distinguer, comme il conviendrait, les infractions commises en temps de guerre de celles qui l'ont été en temps de paix.

Dans la pensée du Gouvernement, les crimes prévus par les articles 118 et 119 du projet, ne méritent pas moins le châtiment suprême en temps de guerre que les crimes prévus par les articles 120 et 120bis. Les uns comme les autres apparaissent légitimement, quand le pays est aux prises avec l'ennemi, comme inspirés par l'esprit de trahison; tous peuvent entraîner les pires conséquences.

L'article 120*septimo* reproduit l'article correspondant du Code pénal, en l'adaptant aux dispositions nouvelles. De même, l'article 123bis; toutefois, celui-ci élargit le champ actuel de la répression, en punissant non seulement la proposition et l'offre de commettre une des infractions visées, mais la simple acceptation de cette offre ou de cette proposition. Le projet étend ainsi aux infractions dont il s'agit la répression organisée par la loi du 7 juillet 1875, avec cette différence toutefois que l'offre et la proposition simplement verbales seront punies, en vertu du texte proposé, même lorsqu'elles ne se présenteront pas dans les conditions requises par la loi du 7 juillet 1875.

L'article 123ter règle le cas où les infractions prévues par les articles 115 à 120*quater*, 120*sesto* à 123bis, ont été commises par esprit de lucre. L'article 42 du Code pénal ne permettrait pas aux tribunaux de prononcer la confiscation de la rétribution reçue par le délinquant car elle n'est ni l'objet, ni le produit de l'infraction.

Une disposition spéciale est nécessaire pour autoriser le juge à déclarer cette rétribution acquise au Trésor, si elle a été saisie, et pour autoriser le juge à déclarer acquis au Trésor le montant de la rétribution qui n'aurait pas été saisie. Pareille disposition se justifie d'elle-même.

L'article 123*quater* crée une infraction nouvelle : certains crimes ou délits contre les personnes ou les propriétés peuvent n'avoir d'autre but que d'entraver, en temps de guerre, soit la défense du territoire, soit la mobilisation, soit le ravitaillement de l'armée.

Tels seraient, par exemple, l'incendie de magasins militaires, la destruction de lignes télégraphiques ou téléphoniques, celle de ponts ou de voies ferrées. Leur répression est assurée par les dispositions pénales en vigueur. Mais il importe que le seul complot de commettre pareilles infractions ne demeure pas, même en temps de paix, impuni.

Tel est l'objet de l'article 123*quater*.

L'article 123*quinto* élargit, en cette matière, l'article 42 du Code pénal, aux termes duquel les choses qui ont servi ou qui ont été destinées à commettre l'infraction, ne sont confisquées que lorsque la propriété en appartient au condamné.

En vertu du texte proposé, la confiscation en sera tou-

het huidige artikel 118, dat sommige categorieën van schuldigen met buitengewone hechtenis straf, nalaat het noodige onderscheid te maken tusschen de misdrijven begaan in oorlogstijd en die begaan in vredetijd.

De Regeering is van meening dat de bij de artikelen 118 en 119 van het ontwerp voorziene misdaden in oorlogstijd niet minder de doodstraf verdienen dan de misdaden voorzien bij de artikelen 120 en 120bis. De eene zoowel als de andere, wanneer het land met den vijand handgemeen is, lijken wel degelijk ingegeven door een geest van verraad; allen kunnen zij de ergste gevallen hebben.

Artikel 120*septimo* neemt het correspondeerend artikel van het Wetboek van Strafrecht over, maar past het bij de nieuwe bepalingen aan. Artikel 123bis evenzoo; dit artikel breidt echter het gebied der thans strafbare feiten uit : het bestraft niet alleen het voorstel en het aanbod om een van de bedoelde misdrijven te begaan, maar ook de eenvoudige aanvaarding van dat aanbod of van dat voorstel. Het ontwerp maakt dus de bij de wet van 7 Juli 1875 voorziene bestrafing eveneens toepasselijk op bedoelde misdrijven, met dit verschil echter dat krachtens den voorgestelden tekst, het eenvoudig mondeling aanbod of mondeling voorstel zullen strafbaar zijn, zelfs dan wanneer zij niet gedaan worden in de omstandigheden vereisch bij de wet van 7 Juli 1875.

Artikel 123ter regelt het geval waarin de misdrijven, voorzien bij de artikelen 115 tot 120*quater*, 120*sesto* tot 123bis uit winstbejag werden begaan. Artikel 42 van het Wetboek van Strafrecht zou de rechtbanken niet toelaten de verbeurdverklaring van de door den overtreder ontvangen vergelding uit te spreken, want de vergelding is noch het voorwerp, noch het voortbrengsel van het misdrijf. Er is eene bijzondere bepaling noodig opdat de rechter zou mogen verklaren dat die vergelding, indien zij in beslag werd genomen, eigendom van de Schatkist is, en opdat hij zou mogen verklaren dat het beloop van de vergelding die niet in beslag zou zijn genomen, eigendom van de Schatkist wordt. Dergelijke bepaling wettigt zich zelf.

Artikel 123*quater* voorziet een nieuw misdrijf : sommige misdaden of wanbedrijven tegen de personen of de eigendommen kunnen geen ander doel hebben dan, in oorlogstijd, hetzij de verdediging van het grondgebied, hetzij de mobilisatie, hetzij de ravitaillering van het leger te bemmeren.

Deze zouden bij voorbeeld zijn : brandstichting in de militaire magazijnen, vernieling van telegraaf- of telefoonlijnen, vernieling van bruggen of spoorwegen. Deze misdrijven worden gestraft door de thans geldende strafbepalingen. Het is echter van belang dat de samenspanning om dergelijke misdrijven te begaan, zelfs niet in tijd van vrede ongestraft blijft.

Daarin wordt voorzien bij artikel 123*quater*.

Artikel 123*quinto* geeft in dezen een ruimere strekking aan artikel 42 van het Wetboek van Strafrecht, luidens hetwelk de zaken welke gediend hebben of bestemd waren tot het plegen van het misdrijf slechts dan worden verbeurdverklaard, wanneer zij eigendom van den veroordeelde zijn.

Krachtens den voorgestelden tekst, wordt de verbeurd-

jours ordonnée, quel qu'en soit le propriétaire et même si la poursuite n'aboutit pas à la condamnation du prévenu. L'article vise expressément les plans, cartes, écrits, documents, copies, levés, photographies, vues, reproductions, sans distinguer entre ceux qui servirent à commettre l'infraction et ceux que celle-ci aurait permis de se procurer.

L'alinéa 2 du même article apporte à l'article 123ter actuel une légère modification, conséquence naturelle de la législation électorale en vigueur.

L'article II apporte de même aux articles 15 et 16 du Code pénal militaire, certaines modifications destinées à les mettre en accord avec les dispositions nouvelles du Code pénal ordinaire.

L'article III modifie l'article 16 de la loi du 15 janvier 1899 comprenant le titre 1er du Code de procédure pénale militaire. Il étend la compétence de la juridiction militaire en temps de guerre, aux auteurs et complices de toutes les infractions prévues par le chapitre II du titre 1er du livre II du Code pénal. C'est presque toujours la sécurité militaire de l'Etat que menacent ces infractions; elles se commettent généralement soit dans les lieux où s'exerce l'autorité militaire, soit par des personnes ou à l'aide de personnes soumises à cette autorité, soit sur des objets qui lui sont confiés, dont elle a le dépôt et la garde.

La juridiction militaire apparaît désignée, dans ces conditions, pour en juger les auteurs.

L'article IV modifie l'article 10, alinéa 2, de la loi du 27 avril 1878, en vertu duquel l'étranger qui a commis, hors du territoire du royaume, une infraction contre la sûreté de l'Etat, ne peut être poursuivi en Belgique que s'il s'agit d'un crime. A l'époque de cette loi, le titre 1er du livre II du Code pénal ne comprenait pour ainsi dire que des crimes et la loi du 17 avril 1878 traitait également pour des infractions contre la sûreté de l'Etat commises hors de la Belgique, les Belges et les étrangers : les uns comme les autres ne pouvaient avoir à répondre que de leurs crimes. Aujourd'hui la situation est différente : le titre 1er du livre II du Code pénal comprend de nombreux délits, et, depuis la loi du 4 août 1914, le Belge qui s'en est rendu coupable hors du royaume, peut être poursuivi en Belgique pour ces délits aussi bien que pour les crimes. Le Gouvernement propose de traiter pareillement l'étranger.

Il convient de dire un mot de la modification, proposée par le Gouvernement, de l'article 118bis du Code pénal. Elle n'a d'autre but que de réparer une inadvertance de l'arrêté-loi du 8 avril 1917 qui a puni des travaux forcés un crime indiscutablement politique, au lieu de le punir de la détention. En intervertissant l'ordre d'enumération des actes visés ici, l'on a voulu marquer, conformément à l'interprétation de la Cour de cassation, que l'adverbe

verklaring van die zaken steeds gelast, welke er ook de eigenaar van zij, en zelfs indien de vervolging niet tot een veroordeeling van den beklaagde geleid heeft. Het artikel doelt uitdrukkelijk op de plans, kaarten, schriften, bescheiden, afschriften, opmetingen, photographieën, zichten, reproducties, zonder dat er onderscheid gemaakt wordt tussen degene die gediend hebben om het misdrijf te begaan en degene die door middel van dit misdrijf konden aangeschaft worden.

Alinea 2 van hetzelfde artikel brengt aan het huidig artikel 123ter een lichte wijziging, die natuurlijk voortspruit uit de thans van kracht zijnde kieswetten.

Ook wordt bij artikel II, aan de artikelen 15 en 16 van het Militair Strafwetboek sommige wijzigingen gebracht, bestemd om die artikelen in overeenstemming te brengen met de nieuwe bepalingen van het gewoon Strafwetboek.

Artikel III wijzigt artikel 16 der wet van 15 Januari 1899 houdende titel I van het Militair Wetboek van Strafrecht. Het breidt de bevoegdheid van de militaire rechtbanken, in oorlogstijd, uit tot de daders van en de medeplichtingen aan al de misdrijven voorzien bij hoofdstuk II van titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht. Het is bijna altijd de militaire veiligheid van den Staat die door die misdrijven bedreigd wordt; deze misdrijven worden meestal begaan of wel in de plaatsen waar het militair gezag uitgeoefend wordt, of wel door personen of met de hulp van personen die aan dat gezag onderworpen zijn, of wel op voorwerpen welke aan de militaire overheid zijn toevertrouwd, en welke zij onder zich zelf heeft en moet bewaren.

De militaire rechtsmacht blijkt in die voorwaarden, aangewezen om de daders er van te vomissen.

Artikel IV wijzigt artikel 10, alinea 2, der wet van 27 April 1878, krachtens hetwelk de vreemdeling die buiten's lands grondgebied een misdrijf tegen de veiligheid van den Staat heeft begaan, in België niet kan vervolgd worden tenzij ingeval het een misdaad betreft. Ten tijde van die wet, bevatte titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht om zoo te zeggen alleen misdaden en de wet van 17 April 1878 paste, voor de buiten België gepleegde misdrijven tegen de veiligheid van den Staat, een gelijke behandeling toe én op de Belgen én op de vreemdelingen : de eenen zoowel als de anderen konden alleen voor hun misdaden aansprakelijk worden gesteld. Die toestand is thans gewijzigd : titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht bevat talrijke wanbedrijven en, sinds de wet van 4 Augustus 1914, kan de Belg die zich buiten het land er aan heeft schuldig gemaakt, in België worden vervolgd, zoowel voor die wanbedrijven als voor de misdaden. De Regeering stelt voor den vreemdeling evenzoo te behandelen.

Hier dient een woord gezegd over de door de Regeering voorgestelde wijziging aan artikel 118bis van het Wetboek van Strafrecht. Die wijziging heeft geen ander doel dan een onoplettendheid goed te maken van de besluit-wet van 8 April 1917 die een ontgensprekelijk politieke misdaad met dwangarbeid in plaats van met hechtenis stafte. Door de orde van opsomming van de hier bedoelde handelingen te wijzigen, heeft men willen doen uitkomen dat, overeen-

méchamment s'applique au seul fait d'avoir servi la politique ou les desseins de l'ennemi, et non au surplus de l'article.

Si le Gouvernement, soucieux d'organiser un système répressif complet des actes qui menacent la sûreté extérieure du pays, au lieu d'en faire l'objet d'une loi spéciale, a trouvé plus simple et plus expédient de ranger tous les faits punissables dans le chapitre du Code pénal qui vise déjà la plupart d'entre eux, il faut se garder d'en conclure que, dans sa pensée, tous les faits qu'il propose de réprimer revêtent le caractère de délits politiques.

Ni la Constitution, ni la loi n'ont défini, en Belgique, le délit politique. Le législateur n'a reconnu expressément le caractère politique qu'aux crimes qu'il punit de la détention et à certaines infractions spéciales dont il a réservé le jugement à la Cour d'assises. En dehors de ces cas, la jurisprudence se prononce en toute liberté d'après les faits et circonstances de chaque cause.

S'il est vrai que l'on trouve dans le titre I^e du livre II du Code pénal tous les crimes essentiellement politiques réprimés par ce code, il n'est pas sans intérêt de remarquer que l'on y trouve aussi des crimes de droit commun. Le législateur du Code pénal a considéré lui-même, en effet, comme des infractions de droit commun, plusieurs crimes contre la sûreté de l'Etat : c'est le cas, notamment, des attentats et des complots contre le Roi, contre la famille royale, contre le régent et les ministres (articles 101 à 103, 106 à 109, 111 et 112) ; c'est le cas aussi des incendies et destructions commises dans l'intention de favoriser l'ennemi (art. 122), de l'attentat et du complot dont le but sera de porter la destruction, le massacre ou le pillage dans une ou plusieurs communes (art. 125), de la levée, de l'organisation, du commandement de bandes armées, qui ont eu pour but soit de piller ou de partager des propriétés publiques ou privées, ou celles d'une généralité de citoyens, soit de faire attaque ou résistance envers la force publique agissant contre les auteurs de ces crimes (art. 129 et 130), enfin des dénonciations à l'ennemi (art. 121bis).

De même, le Gouvernement est d'avis que, parmi les infractions que vise le présent projet, il en est qui ne revêtent point le caractère politique, leurs auteurs n'ayant pas effectivement porté atteinte à l'ordre politique et n'en ayant pas eu même l'intention. Telles sont les infractions prévues à l'article 120*quinto*.

Il estime, en outre, qu'il n'y a pas lieu de traiter en délinquants politiques les individus qui n'ont été guidés, dans la perprétation de quelqu'une des infractions prévues au chapitre II du titre I^e du livre II du Code pénal, que par l'appât du gain.

Leur mobile n'a rien de commun avec la passion politique, et l'on est en droit de présumer que leur intention est bien moins de nuire à l'Etat que de se procurer à eux-mêmes un honteux avantage. Aussi l'article 123*ter* dispose-t-il que, si le coupable a obéi à l'esprit de lucre, la

komstig de interpretatie van het Hof van Verbreking, de woorden « met een kwaad opzet » toepasselijk zijn op het enkel feit 's vijands politiek of plannen in de hand te hebben gewerkt, en niet op het overige van het artikel.

Al heeft de Regeering, bezorgd om een volledig stelsel in te voeren tot bestrafing van de daden die 's lands uitwendige veiligheid in gevaar brengen, het eenvoudiger en gepaster gevonden al de strafbare feiten te rangschikken in het hoofdstuk van het Strafwetboek dat reeds de meeste onder hen bedoelt, in plaats van er een bijzondere wet voor te maken; toch zijn er geen gronden om er uit te besluiten dat, in de oogen van de Regeering, al de feiten die zij zich voorstelt te heugen, politieke misdrijven zijn.

Noch de Grondwet, noch enige andere wet heeft in België een begripsomschrijving van het woord « politiek misdrijf » gegeven. De wetgever heeft alleen uitdrukkelijk als politieke misdrijven erkend de misdaden die hij met hechtenis straf en sommige bijzondere misdrijven waarvan hij de berechting aan het Hof van Assisen heeft voorbehouden. Buiten deze gevallen, spreekt de rechtspraak zich in alle vrijheid uit volgens de feiten en omstandigheden van elk geval.

Al komen in titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht al de door dat wetboek bestrafte essentieel politieke misdaden voor, toch is het van belang op te merken dat er ook misdaden tegen het gemeen recht in voorkomen. De wetgever van het Wetboek van Strafrecht heeft inderdaad zelf verschillende misdaden tegen de veiligheid van den Staat als gemeenrechtelijke misdrijven beschouwd : dit is onder meer het geval met de aanslagen en samenspanningen tegen den Koning, tegen het Koninklijk Stamhuis, tegen den regent en de ministers (artt. 101 tot 103, 106 tot 109, 111 en 112) ; zoo zijn daar nog brandstichting en vernieling met het inzicht den vijand voordeel bij te brengen (art. 122), de aanslag en de samenspanning waarvan het doel is verwoesting, moorderij of plundering in een of meer gemeenten aan te richten (art. 125) ; het lichten, het inrichten, het aanvoeren van gewapende benden die ten doel hebben hetzij publieke of private eigendommen, hetzij eigendommen van een gemeenschap van burgers te plunderen of te verdeelen, hetzij een aanval te doen op of weerstand te bieden aan de gewapende macht optredend tegen de daders van die misdaden (artt. 129 en 130) ; ten slotte de aanklacht bij den vijand (art. 121bis).

Evenzoo is de Regeering van oordeel dat, onder de bij dit ontwerp bedoelde misdrijven er zijn die geen politiek karakter hebben, daar de daders van die misdrijven niet werkelijk een vergrijp tegen de politieke orde hebben begaan en er zelfs het voornehmen niet toe gehad hebben. Deze zijn de misdrijven voorzien bij artikel 120*quinto*.

De Regeering is daarenboven van mening dat er geen gronden zijn om degenen die zich, bij het begaan van enige van de bij hoofdstuk II van titel II van boek I van het Wetboek van Strafrecht voorziene misdrijven, alleen door winstbejag hebben laten leiden, te beschouwen als politieke misdaadigers.

De beweegreden die hen deed handelen heeft niets met de politieke driften gemeens, en men mag terecht onderstellen dat het hun doel was niet zoozeer den Staat te schaden, dan zich zelf een schadelijk voordeel te verschaffen. Artikel 123*ter* bepaalt dan ook dat, indien de

peine criminelle de la détention, réservée par le législateur du Code pénal aux crimes politiques, sera remplacée soit par les travaux forcés, soit par la réclusion, et que, dans le cas de circonstances atténuantes, c'est l'article 80 du Code pénal, et non l'article 81, qui réglera la réduction des peines. Il va de soi que seront traités de même en délinquants de droit commun ceux qui, mis par le même mobile, auront commis un simple *délit* contre la sûreté extérieure de l'Etat.

Le Gouvernement vous propose enfin de modifier l'article 8, alinéa final, du décret du 19 juillet 1831, sur le rétablissement du jury, aux termes duquel « l'emprisonnement préalable ne pourra jamais avoir lieu pour simples *délits* politiques ou de presse ».

Soucieux pareillement des libertés du citoyen et des intérêts de la chose publique, le Congrès national entendait donc laisser le *crime* politique, quant à la détention préventive, sous l'empire du droit commun.

Or, il importe de le remarquer, le Code pénal de 1810, alors en vigueur dans notre pays, sans distinguer entre le fait accompli et la tentative, entre le complice et l'auteur, punissait de peines *criminelles* toutes les infractions contre la sûreté intérieure de l'Etat et, à une seule exception près — celle de l'article 82, alinéa 2, du dit code, correspondant à l'article 120, alinéa 2, du Code pénal belge de 1867 — toutes les infractions contre la sûreté extérieure de l'Etat.

Il n'importe pas moins de remarquer qu'à cette époque, sous le régime encore intact du Code d'instruction criminelle de 1808, l'emprisonnement préalable était régi par des dispositions beaucoup plus rigoureuses qu'aujourd'hui : un pouvoir presque discrétionnaire était donné au juge d'instruction ; ce magistrat pouvait, en cas de simple délit, après avoir entendu le procureur du Roi, décerner un mandat d'arrêt qui, à moins que la chambre du conseil n'accordât la mise en liberté sous caution, était irrévocable. Il pouvait, en outre, et sans aucune limitation de durée, ordonner la mise au secret.

Actuellement, au contraire, la détention préventive ne peut avoir lieu, pour délit, qu'à la double condition qu'il soit de nature à entraîner un emprisonnement de trois mois ou une peine plus grave, et, si l'inculpé a sa résidence en Belgique, qu'il existe des circonstances graves et exceptionnelles intéressant la sécurité publique et spécifiées obligatoirement dans le mandat d'arrêt. Le juge d'instruction peut, dans le cours de l'instruction, sur les conclusions conformes du procureur du Roi, donner mainlevée du mandat. L'inculpé doit être mis en liberté si, dans les cinq jours de l'interrogatoire, et après qu'il a été entendu, le mandat n'est pas confirmé par la chambre du conseil, et si, dans la suite, de mois en mois, la chambre du conseil ne déclare pas, l'inculpé entendu, que l'intérêt

schuldige uit winstbejag heeft gehandeld, de criminelle straf van de hechtenis, die door den wetgever van het Wetboek van Strafrecht voorbehouden werd voor de politieke misdrijven, zal vervangen worden hetzij door dwangarbeid, hetzij door opsluiting, en dat, in geval van verzachtende omstandigheden, artikel 80 van het Wetboek van Strafrecht, en niet artikel 81 zal toegepast worden om de vermindering van de straf te regelen. Het spreekt van zelf dat ook als gemeenrechtelijke delinquenten zullen worden behandeld zij die, door dezelfde beweegreden geleid, een eenvoudig *wanbedrijf* tegen de uitwendige veiligheid van den Staat zullen begaan.

Ten slotte stelt de Regeering voor een wijziging aan te brengen aan artikel 8, laatste alinea, van het decreet van 19 Juli 1831 op de wederoprichting van de jury, luidens hetwelk de voorafgaande gevangenzetting nimmer zal kunnen opgelegd worden voor eenvoudige politieke *wanbedrijven* of persdelicten.

De wil van het Nationaal Congres, dat zich evenzeer bekommerde om de vrijheden van den burger, als om de belangen van de gemeenschap, was dus dat in zake voorloopige hechtenis de politieke *misdadig*, onder toepassing zou vallen van de regelen van het gemeen recht.

Welnu — en dit is een punt dat de aandacht verdient — bij het Wetboek van Strafrecht van 1810, dat toen voor ons land van kracht was, werden, zonder dat een onderscheid gemaakt werd tusschen het voltrokken feit en de poging, tusschen den medeplichtige en den dader, met *criminelle* straffen bestraft al de misdrijven tegen de inwendige veiligheid van den Staat en, op een uitzondering na, — die van artikel 82, alinea 2, van voornoemd wetboek, dat overeenkomt met artikel 120, alinea 2, van het Belgisch Wetboek van Strafrecht van 1867, — al de misdrijven tegen de uitwendige veiligheid van den Staat.

Wat niet minder aandacht verdient is het feit dat te dien tijde, toen het Wetboek van Strafvordering van 1808 nog zijn volle toepassing had, de voorafgaande gevangenzetting door veel strengere bepalingen dan thans geregeld was : de onderzoeksrechter bezat een bijna vrije macht; in geval van een eenvoudig wanbedrijf kon hij, den Procureur des Konings gehoord, een bevel tot aanhouding verleenen dat, uitgenomen wanneer de raadkamer de invrijheidstelling onder borgtocht toestond, onherroepelijk was. Hij kon daarenboven, en zonder enige beperking van duur, gelasten dat de gevangene buiten toegang zou worden gesteld.

Thans echter mag, voor een wanbedrijf, de voorloopige hechtenis niet opgelegd worden, tenzij onder deze tweevoudige voorwaarde : dat het wanbedrijf van dien aard is dat het gevangenisstraf van drie maanden of een zwaardere straf kan medebrengen en dat, indien de verdachte zijn verblijf in België heeft, er gewichtige en uitzonderlijke, de openbare veiligheid rakkende omstandigheden zijn, die in het bevel tot aanhouding moeten omschreven worden. De onderzoeksrechter kan, in den loop van het onderzoek en op de eensluidende conclusie van den Procureur des Konings, de handeling van het bevel tot aanhouding verleenen. De verdachte moet in vrijheid worden gesteld, indien, binnen de vijf dagen na de ondervraging, en nadat hij werd gehoord, het bevel niet werd bekrachtigt door de

public exige le maintien de la détention. Il peut, en outre, à tout moment de la procédure, demander sa mise en liberté provisoire. Enfin, l'interdiction de communiquer ne peut être prononcée que pour trois jours au plus à partir de sa première audition, sans pouvoir être renouvelée.

La détention préventive se trouve ainsi entourée de garanties multiples qui faisaient défaut en 1831 et dont on ne saurait méconnaître l'efficacité.

D'autre part, le nombre des *délits* contre la sûreté de l'Etat s'est notablement accru depuis que la loi du 4 août 1914 et les arrêtées-lois du 11 octobre 1916 et du 8 avril 1917, dictés par les nécessités de la défense du pays, complétèrent le titre 1er du livre II du Code pénal de 1867. A l'unique *délit* de ce genre qui existait lors du congrès national, s'ajoutent à présent ceux que répriment les articles 119 à 121bis et 123bis du Code.

Atteignant par leur nature même l'ordre politique, rangés dès lors parmi les délits politiques, ils mettent leurs auteurs à l'abri de l'emprisonnement préalable.

Trait-on à l'encontre des intentions du Congrès si l'on étendait, à ces délits, le droit commun de la détention préventive ? Nul ne le soutiendra. Leur gravité saute aux yeux. Ils mettent en péril la sécurité même de la Belgique et l'intégrité de son territoire. Toutes les raisons qui, en matière ordinaire, peuvent légitimer la détention préventive se présentent, plus fortes, dans l'instruction de méfaits dont les auteurs entourent leurs machinations d'un secret plus profond, et dont le mystère est particulièrement difficile à percer. Si la loi autorise des restrictions à la liberté individuelle, lorsqu'il s'agit de délits qui lèsent des personnes ou des intérêts privés, concevrait-on qu'elles les interdit lorsque la sécurité intérieure ou extérieure du pays, les intérêts primordiaux de la nation, sont en jeu ? Le Gouvernement ne le pense pas.

C'est pourquoi il a l'honneur de soumettre à vos délibérations l'article 5 du présent projet de loi qui applique le droit commun de la détention préventive aux délits prévus par le titre 1er du livre II du Code pénal.

raadkamer en indien daarna, van maand tot maand, de raadkamer, den verdachte gehoord, niet verklaart dat het openbaar belang de handhaving van de hechtenis vereischt. Hij kan daarenboven, in elken stand der zaak, zijn voorloopige invrijheidstelling vragen. Ten slotte kan de weigering van vrij verkeer slechts uitgesproken worden voor een termijn van ten hoogste drie dagen te rekenen van de eerste ondervraging, en zij mag niet vernieuwd worden.

Zodoende worden, bij de toepassing van de voorloopige hechtenis, menigvuldige waarborgen geboden, die in 1831 ontbraken en waarvan de doeltreffendheid niet kan geloochend worden.

Anderzijds zijn de *wanbedrijven* tegen de veiligheid van den Staat aanzienlijk in aantal toegenomen sinds titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht van 1867 werd aangevuld door de wet van 4 Augustus 1914 en de besluitwetten van 11 October 1916 en van 8 April 1917 die in het belang van 's lands verdediging, noodzakelijk waren gemaakt. Naast het eenig *wanbedrijf* van die soort dat ten tijde van het Nationaal Congres bestond, bestaan er thans andere wanbedrijven, deze namelijk die bestraft worden bij de artikelen 119 tot 121bis en 123bis van het Wetboek.

Daar zij door hun aard zelf de politieke orde raken en dienvolgens onder de politieke misdrijven worden gerangschikt, ontheffen zij de daders van het gevaar der voorafgaande gevengenzetting.

Zou men tegen de inzichten van het Congres ingaan door het gemeen recht van de voorloopige hechtenis uit te breiden tot die misdrijven ? Niemand zal het beweren. De ernst van die feiten springt in het oog. Zij brengen de veiligheid zelf van België en de integriteit van zijn grondgebied in gevaar. Al de redenen die, in gewone zaken, de voorloopige hechtenis kunnen wettigen, zijn, in nog hooger mate, aanwezig bij het onderzoek van misdrijven die door hun daders in het grootste geheim werden beraamd, en die bijzonder moeilijk te ontsluieren zijn. Zou het aannemelijk zijn dat de wet, die beperkingen van de persoonlijke vrijheid toelaat voor wanbedrijven die personen of private belangen schaden, die beperkingen zou verbieden wanneer de inwendige of uitwendige veiligheid van het land, de hoogste belangen van de natie, op het spel staan ? De Regeering meent van neen.

Het is daarom dat zij de eer heeft U artikel 5 van dit wetsontwerp ter bespreking voor te leggen, artikel dat het gemeen recht van de voorloopige hechtenis toepasselijk maakt op de wanbedrijven voorzien bij titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht.

Le Ministre de la Justice,

P.-E. JANSON.

De Minister van Justitie,

P.-E. JANSON.

PROJET DE LOI

WETSONTWERP

ALBERT,

Roi des Belges,

A tous présents et à venir, SALUT !

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÈTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Les articles 116, 118, 118 bis, 119 à 120 *septimo*, 123 bis et 123ter du code pénal, sont remplacés par les dispositions suivantes :

Art. 116. — Quiconque aura sciemment livré ou communiqué en tout ou en partie, en original ou en reproduction, à une puissance ennemie ou à toute personne agissant dans l'intérêt d'une puissance ennemie, des objets, plans, écrits, documents ou renseignements dont le secret vis-à-vis de l'ennemi intéresse la défense du territoire ou la sûreté de l'Etat, sera puni de mort.

Art. 118. — Quiconque aura sciemment livré ou communiqué, en tout ou en partie, en original ou en reproduction, à une puissance étrangère ou à toute personne agissant dans l'intérêt d'une puissance étrangère, des objets, plans, écrits, documents ou renseignements dont le secret intéresse la défense du territoire ou la sûreté extérieure de l'Etat, sera puni de la détention de 5 à 10 ans.

Si le coupable était investi d'une fonction ou d'un mandat public ou s'il remplissait une mission ou accomplissait un travail à lui confiés par le Gouvernement, il sera puni de la détention de 10 à 15 ans.

Art. 118bis. — Sera puni de la détention extraordinaire, quiconque aura participé à la transformation par l'ennemi d'institutions ou organisations légales, ébranlé en temps de guerre la fidélité des citoyens envers le Roi et l'Etat, ou qui aura méchamment servi la politique ou les desseins de l'ennemi.

Art. 119. — Quiconque aura sciemment livré ou communiqué, en tout ou en partie, en original ou en reproduc-

ALBERT,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL !

Op voorstel van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie is gelast, in Onzen Naam, aan de Wetgevende Kamers het wetsontwerp aan te bieden, waarvan de inhoud volgt :

EERSTE ARTIKEL.

De artikelen 116, 118, 118bis, 119 tot 120 *septimo*, 123bis en 123ter van het Wetboek van Strafrecht worden vervangen door de volgende bepalingen :

Art. 116. — Wordt met den dood gestraft, hij die, wetens en willens, voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten waarvan de geheimhouding tegenover den vijand door het belang der verdediging van het grondgebied of der veiligheid van den Staat wordt geboden, aan een vijandelijke mogendheid of aan welken persoon ook die in het belang eener vijandelijke mogendheid handelt, geheel of ten deele, in origineel of in reproductie in handen speelt of mededeelt.

Art. 118. — Wordt met hechtenis van 5 tot 10 jaren gestraft hij die, wetens en willens, voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten waarvan de geheimhouding door het belang der verdediging van het grondgebied of der veiligheid van den Staat buitenlands, wordt geboden, aan een buitenlandsche mogendheid of aan welken persoon ook die in het belang eener buitenlandsche mogendheid handelt, geheel of ten deele, in origineel of in reproductie, in handen speelt of mededeelt.

Indien de schuldige met een ambt of een openbaren last bekleed was, of indien hij een zending vervulde of een werk verrichtte, hem van regeeringswege opgedragen, wordt hij gestraft met hechtenis van 10 tot 15 jaren.

Art. 118bis. — Wordt met buitengewone hechtenis gestraft hij die heeft deelgenomen aan het vervormen door den vijand van wettelijke instellingen of inrichtingen, de getrouwheid der burgers jegens den Koning en den Staat in oorlogstijd aan het wankelen heeft gebracht, of die met een kwaad opzet 's vijands politiek of plannen in de hand heeft gewerkt.

Art. 119. — Wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot 5 jaar en met geldboete van 500 frank tot

tion, à toute personne non qualifiée pour en prendre livraison ou connaissance, des objets, plans, écrits, documents ou renseignements visés à l'article 118, sera puni d'un emprisonnement de six mois à 5 ans et d'une amende de 500 fr. à 5,000 francs.

Sera puni dès mêmes peines, quiconque, sans autorisation de l'autorité compétente, aura reproduit, publié ou divulgué, en tout ou en partie, par un procédé quelconque des objets, plans, écrits, documents ou renseignements visés à l'article 118.

Art. 120. — Quiconque, sans qualité pour en prendre livraison ou connaissance, se sera procuré, en tout ou en partie, en original ou en reproduction, des objets, plans, écrits, documents ou renseignements visés à l'article 118 ou les aura reçus volontairement, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 100 à 5,000 francs.

Art. 120bis. — Sera puni d'un emprisonnement de six mois à 5 ans et d'une amende de 500 à 5,000 francs :

1° Quiconque, sous un déguisement ou en dissimulant son identité, sa profession, sa qualité ou sa nationalité, ou à l'aide d'une manœuvre ayant pour but de tromper les agents préposés à la garde ou de déjouer leur surveillance, se sera introduit soit dans un fort, un ouvrage quelconque de défense, un poste, un navire de l'Etat, un établissement militaire ou maritime, un dépôt, un magasin ou parc militaires, soit dans un atelier, un chantier ou un laboratoire où s'exécutent pour l'Etat des travaux intéressant la défense du territoire;

2° Quiconque, par l'un des moyens prévus à l'alinéa précédent, aura levé un plan, reconnu des voies de communication, des moyens de correspondance ou de transmission à distance ou recueilli des renseignements intéressant la défense du territoire ou la sûreté extérieure de l'Etat;

3° Quiconque, en vue de recueillir ou de transmettre des renseignements intéressant la défense du territoire ou la sûreté extérieure de l'Etat et sans avoir qualité à cet effet, aura organisé ou employé un moyen quelconque de correspondance ou de transmission à distance.

Art. 120ter. — Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à 3 mois et d'une amende de 26 à 100 francs :

1° Quiconque, sans autorisation de l'autorité militaire ou maritime, aura exécuté par un procédé quelconque des levés ou opérations de topographie dans un rayon d'un myriamètre ou dans tout autre rayon qui sera ultérieurement fixé par le Ministre de la Défense nationale, autour d'une place forte, d'un ouvrage de défense, d'un poste, d'un établissement militaire ou maritime, d'un dépôt, magasin ou parc militaires, à partir des ouvrages avancés, ou aura pris des photographies d'un de ces lieux, ouvrages ou établissements, édité, exposé, vendu ou distribué des reproductions de ces vues;

2° Quiconque, sans autorisation, aura escaladé ou franchi soit les revêtements ou les talus des fortifications, soit

5,000 frank, hij die, wetens en willens, voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten, zoals bedoeld bij artikel 118, geheel of ten deele, in origineel of in reproductie aan een persoon die niet bevoegd is daarvan ontvangst of kennis te nemen, in handen speelt of mededeelt.

Wordt met dezelfde straffen gestraft, hij die, zonder toelating van de bevoegde overheid, voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten, zoals bedoeld bij artikel 118, geheel of ten deele, door welk middel ook heeft gereproduceerd, openbaar of bekend heeft gemaakt.

Art. 120. — Met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaren en met geldboete van 100 fr. tot 5,000 fr. wordt gestraft hij die, onbevoegd om daarvan ontvangst of kennis te nemen, zich voorwerpen, plans, schriften, bescheiden of berichten, zoals bedoeld bij artikel 118, geheel of ten deele, in origineel of in reproductie, heeft aangeschaft of ze vrijwillig in ontvangst heeft genomen.

Art. 120bis. — Met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaren en met geldboete van 500 frank tot 5,000 frank wordt gestraft :

1° Hij die, onder een vermomming of onder het verduiken van zijn identiteit, beroep, hoedanigheid of nationaliteit, of door een handeling ten doel hebbende de voor de bewaking aangestelde agenten te verschalken of hun waakzaamheid te verijdelen, zich toegang verschafft hetzij tot een versterking, eenig defensiewerk, een post, een vaartuig van den Staat, een militaire of maritieme inrichting, een militair depot, magazijn of park, hetzij tot een werkhuys, een werkplaats of een laboratorium waar, voor den Staat, werken met betrekking tot de verdediging van het grondgebied worden uitgevoerd;

2° Hij die, door een van de bij de vorige alinea voorziene middelen, een plan opneemt, middelen van verkeer, gemeenschap of van overseining op afstand verkent, inlichtingen inwint met betrekking tot de verdediging van het grondgebied of de veiligheid buitenlands van den Staat;

3° Hij die, om inlichtingen met betrekking tot de verdediging van het grondgebied of de veiligheid buitenlands van den Staat in te winnen of over te maken, zonder daartoe bevoegd te zijn, eenig middel van gemeenschap of van overseining op afstand inricht of gebruikt.

Art. 120ter. — Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 frank tot 100 frank wordt gestraft :

1° Hij die, zonder de toestemming van de militaire of maritieme overheid, door welk middel ook, topographische opmetingen of verrichtingen doet binnen den omtrek van een myriameter of binnen welk anderden door den Minister van Landsverdediging nader te bepalen omtrek van een versterkte plaats, een defensiewerk, een post, een militaire of maritieme inrichting, een militair depot, magazijn of park, te rekenen van de buitenwerken, of photographieën van een van die plaatsen, stellingen of inrichtingen neemt of reproducties van deze zichten uitgeeft, uitstalt, verkoopt of verspreidt.

2° Hij die, zonder toestemming, hetzij de bekledingen of de glootingen der versterkingen, hetzij de muren, af-

les murs, barrières, grilles, palissades, haies ou autres clôtures, établis sur un terrain militaire ou aura pénétré dans un fort ou l'un des autres établissements visés par l'article 120bis, 1°.

Art. 120quater. — La tentative de l'une des infractions prévues par les articles 116, 119, 120 à 120ter est considérée comme l'infraction elle-même.

Art. 120quinto. — Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 100 francs à 1,000 francs, quiconque, contrairement aux règlements, aura déplacé ou détenu des objets, plans, écrits ou documents visés à l'article 118, ou quiconque, par négligence ou inobservation des règlements, aura laissé détruire, soustraire ou enlever, même momentanément, tout ou partie de ces objets, plans, écrits ou documents qui lui ont été confiés ou dont il a eu connaissance en raison de ses fonctions, de son état, de sa profession, d'une mission, d'un mandat ou en aura laissé prendre connaissance, copie ou reproduction par un procédé quelconque, en tout ou en partie.

Art. 120 sexto. — Si elles ont été commises en temps de guerre :

Les infractions prévues par les articles 118, 119, 120 et 120bis, seront punies de mort;

Les infractions prévues par l'article 120ter seront punies de la détention extraordinaire;

Les infractions prévues par l'article 120 quinto seront punies d'un emprisonnement de six mois à cinq ans et d'une amende de 500 à 5,000 francs.

Art. 120 septimo. — Sans préjudice de l'application des articles 66 et 67, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 26 à 500 francs, qui conçoit, connaissant les intentions des auteurs d'une des infractions prévues par les articles 120 ou 120bis ou de la tentative d'une de ces infractions, leur aura fourni logement, lieu de retraite ou de réunion, aura soit reçu ou transmis leur correspondance soit recélé les objets ou instruments ayant servi ou devant servir à commettre l'infraction.

Art. 123bis. — Sans préjudice de l'application de l'article premier de la loi du 7 juillet 1875, des articles 66 et 67 du présent code, seront punies d'un emprisonnement de 8 jours à deux ans et d'une amende de 50 à 1,000 fr. :

1° L'offre ou la proposition de commettre l'une des infractions prévues par les articles 113 à 120bis, 121 à 123;

2° L'acceptation de cette offre ou de cette proposition.

Art. 123ter. — Si les infractions prévues par les articles 115 à 120quater, 120sexta à 123bis, ont été commises par esprit de lucre, la rétribution reçue par le coupable ou le montant de la valeur de cette rétribution, lorsque celle-ci n'a pas été saisie, seront déclarés acquis au Trésor.

sluitingen, hekken, omheiningen, hagen of andere omschuttingen op een militair terrein aangebracht, beklimt of overschrijdt, of een fort of een van de andere bij artikel 120bis, 1°, bedoelde inrichtingen betreedt.

Art. 120quater. — De poging tot een van de bij de artikelen 116, 119, 120 tot 120ter voorziene misdrijven, wordt als het misdrijf zelf beschouwd.

Art. 120quinto. — Met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van 100 frank tot 1,000 frank, wordt gestraft, hij die, in strijd met de verordeningen, voorwerpen, plans, schriften of bescheiden zooals bedoeld bij artikel 118, verplaatst of onder zich houdt, of die, door verzuim of veronachtzaming der verordeningen, die voorwerpen, plans, geschriften of bescheiden die hem werden toevertrouwd of bekend zijn geworden wegens zijn ambt, zijn stand, zijn beroep, een zending, een last, zelfs voor een tijd geheel of ten deele heeft laten vernietigen, wegmaaken of wegvoeren, of die geheel of ten deele daarvan, door welk middel ook, inzage, afschrift of reconstructie heeft laten nemen.

Art. 120sexta. — Indien zij worden begaan in oorlogstijd :

Worden de bij de artikelen 118, 119, 120 en 120bis voorziene misdrijven met den dood gestraft;

Worden de bij artikel 120ter voorziene misdrijven met huitengewone hechtenis gestraft;

Worden de bij artikel 120quinto voorziene misdrijven gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaren en geldboete van 500 frank tot 5,000 frank.

Art. 120septimo. — Onverminderd de toepassing van de artikelen 66 en 67 wordt met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van 26 frank tot 500 frank gestraft, hij die, kennis dragende van het oogmerk der daders van een van de bij de artikelen 120 of 120bis voorziene misdrijven of van de poging tot een dezer misdrijven, dezen een onderdak, een schuilplaats of een vergaderplaats aan de hand doet, die hetzij hun briefwisseling ontvangt of overmaakt, hetzij de voorwerpen en tuigen heeft welke tot het plegen van het misdrijf hebben gediend of moeten dienen.

Art. 123bis. — Onverminderd de toepassing van artikel 1 der wet van 7 Juli 1875, van de artikelen 66 en 67 van dit wetboek, worden met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaren en met geldboete van 50 frank tot 1,000 frank gestraft :

1° Het aanbod of het voorstel om een van de bij de artikelen 113 tot 120bis, 121 tot 123 voorziene misdrijven te plegen;

2° De aanvaarding van dat aanbod of van dat voorstel.

Art. 123ter. — Indien de bij de artikelen 115 tot 120quater, 120sexta tot 123bis voorziene misdrijven uit winstbejag werden begaan, wordt de door den schuldige ontvangen vergelding, of het bedrag van de waarde van die vergelding, indien deze niet in beslag werd genomen, eigendom van de Schatkist verklaard.

Dans le même cas, la peine de la détention de 5 à 10 ans sera remplacée par la réclusion; la détention de 10 à 15 ans, par les travaux forcés de même durée; la détention extraordinaire, par les travaux forcés de 15 à 20 ans.

S'il existe des circonstances atténuantes, la peine de mort sera remplacée conformément à l'article 80.

Art. 123quater. — Sans préjudice de l'application de dispositions plus sévères, sera puni des peines prévues par l'article 123bis, le complot de commettre un crime ou un délit contre les personnes ou les propriétés, formé dans le dessein d'entraver, en temps de guerre, soit la défense du territoire, soit la mobilisation, soit le ravitaillement en vivres, armes ou munitions de l'armée.

Si le complot est formé en temps de guerre, il sera puni de la réclusion.

Art. 123quinto. — La confiscation des choses qui ont servi ou qui ont été destinées à commettre l'infraction, sera toujours prononcée de même que la confiscation des plans, cartes, écrits, documents, copies, levés, photographies, vues, reproductions et toutes autres choses procurées par l'infraction.

Dans les cas prévus aux articles 119, 120, 120bis, 121bis et 123*quater*, les coupables condamnés à l'emprisonnement, peuvent être condamnés à l'interdiction à perpétuité ou à temps des droits énumérés à l'article 31.

ART. 2.

Les articles 15 et 16, alinéa 2, de la loi du 27 mai 1870, sont modifiés comme suit :

Art. 15. — Sera coupable de trahison, tout militaire qui aura commis une des infractions prévues par les articles 113 à 119, 121 à 123 et 123*quater* du code pénal ordinaire.

Art. 16, al. 2. — L'emprisonnement par la détention de 5 à 10 ans ou par la réclusion.

ART. 3.

L'article 16 de la loi du 15 janvier 1899 est remplacé par la disposition suivante :

En temps de guerre, les espions, les auteurs et les complices de toute infraction prévue par le chapitre II du titre I du livre II du code pénal, sont jugés par les juridictions militaires.

ART. 4.

L'article 10, alinéa 2 de la loi du 17 avril 1878, est rédigé comme suit :

Un crime ou un délit contre la sûreté de l'Etat.

In hetzelfde geval wordt de straf van hechtenis van 5 tot 10 jaren door de opsluiting vervangen; de hechtenis van 10 tot 15 jaren door dwangarbeid van denzelfden duur; de buitengewone hechtenis door dwangarbeid van 15 tot 20 jaren.

Bestaan er verzachtende omstandigheden, dan wordt de doodstraf vervangen overeenkomstig artikel 80.

Art. 123quater. — Onverminderd de toepassing van strengere bepalingen, worden de bij artikel 123bis voorziene straffen gesteld op de samenspanning om een misdadig of een wanbedrijf tegen de personen of de eigendommen te begaan, gesmeed met het doel, in oorlogstijd, hetzij de verdediging van het grondgebied, hetzij de mobilisatie, hetzij de proviandeering, de voorziening in wapens en munities van het leger te belemmeren.

Wordt de samenspanning in oorlogstijd gesmeed, dan wordt zij met opsluiting bestraft.

Art. 123quinto. — De verbeurdverklaring van de zaken die gediend hebben of bestemd waren om het misdrijf te begaan, wordt altijd uitgesproken, zoowel als de verbeurdverklaring van de plans, kaarten, schriften, bescheiden, afschriften, opmetingen, photographien, zichten, reproducties en alle andere door het misdrijf verkregen zaken.

In de bij de artikelen 119, 120, 120bis, 121bis en 123*quater* voorziene gevallen, kunnen de tot gevangenisstraf veroordeelde schuldigen veroordeeld worden tot levenslange of tijdelijke ontzetting van de bij artikel 31 vernoemde rechten.

ART. 2.

De artikelen 15 en 16, alinea 2, der wet van 27 Mei 1870, worden gewijzigd als volgt :

Art. 15. — Is aan verraad schuldig, elk militair die een van de misdrijven pleegt, voorzien bij de artikelen 113 tot 119, 121 tot 123 en 123*quater* van het gewoon Wetboek van Strafrecht.

Art. 16, al. 2. — Gevangenisstraf, door hechtenis van 5 tot 10 jaren of door opsluiting.

ART. 3.

Artikel 16 der wet van 15 Januari 1899 wordt vervangen door de volgende bepaling :

In oorlogstijd worden de spionnen, de daders van en de medeplichtigen aan gelijk welk misdrijf voorzien bij hoofdstuk II van titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht, gevonnist door de militaire rechtsmachten.

ART. 4.

Artikel 10, alinea 2, der wet van 17 April 1878 luidt als volgt :

Aan een misdadig of een wanbedrijf tegen de veiligheid van den Staat.

ART. 5.

L'article 8, alinéa final, du décret du 19 juillet 1831 sur le rétablissement du jury, est modifié comme suit :

« La détention préventive ne pourra jamais avoir lieu pour simples délits de presse, ni pour délits politiques autres que ceux prévus au titre I^e du livre II du code pénal. »

Donné à Bruxelles, le 16 octobre 1933.

ALBERT.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Justice,

P.-E. JANSON.

ART. 5.

Artikel 8, laatste alinea, van het decreet van 19 Juli 1831 tot wederinstelling van de jury wordt gewijzigd als volgt :

« De voorloopige hechtenis kan nooit opgelegd worden voor eenvoudige persdelicten, noch voor politieke wanbedrijven andere dan die voorzien bij titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht. »

Gegeven te Brussel, den 16^{em} October 1933.

ALBERT.

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Justitie,

P.-E. JANSON.